

שיחת השבוע

ערב שבת-קודש

פרשת האזינו

הגיליון השבועי לכל יהודי 980

י"א בתשרי התשס"ו
(14.10.05)

יוצא לאור על-ידי צעירי-אגודת-חב"ד — המרכז ת"ד 14 כפר חב"ד 72915, טל' 03-9607588 • עורך: מנחם ברוד • יו"ר: הרב יוסף-יצחק אהרונוב

לקרב את ה'ערבה' אל ה'אתרוג'

אמנם אנו מחבקים גם את הערבה, המסמלת את היהודים הפשוטים, שאין בהם לא תורה ולא מעשים טובים, אבל אסור לשכוח שהמודל האידיאלי הוא האתרוג

היו זמנים שבארץ פרחו ושגשגו פרומים להידברות בין חלקי הציבור, בתקווה לקרב את הלבבות ואת העמדות. היו אפילו ניסיונות גישור בין שני הקטבים במפה הפוליטית הישראלית — תושבי ההתנחלויות וחברי 'שלום עכשיו'. מהפגישות הללו לא צמחה הסכמה, אבל לפחות היא תרמה להבנת עולמו של כל אחד ואחד מהצדדים.

אחרי ביצוע הגירוש והחורבן של יישובי חבל עזה וצפון השומרון, רבים בציבור המאמין אינם רוצים עוד לשמוע על מפגשים ועל ניסיונות הידברות. זה ביטוי טבעי לאכזבה שהציבור הזה חש. איפה היו כל מי שרוממות זכויות האדם בפייהם, כאשר הרסו את בתיהם של כעשרת-אלפים יהודים, והשליכו אותם להתגלגל בין קרוונים ובתי-מלון? מה הטעם לנהל שיחות עם מי שעטו בשמחה על ההזדמנות להחריב את עולמם של יריביהם האידאולוגיים ורמסו אותם עד עפר?!

אמת אחת ואין בלתה

עם כל ההבנה לרגשות הללו, הטענה עצמה אינה נכונה. הייתה לה הצדקה אם המאמץ להתחבר ולהידבר היה בא כדי לרצות את הצד השני וכדי להיות נחמדים אליו. לו היה כך, היה מקום לכעוס כשאחד הצדדים שובר פתאום את הכלים. אבל האמת היא שהמציאות דומה יותר למערכת היחסים בין אב ובנו, שגם כאשר הבן בועט ומתנהג בכפיפות-טובה, אין האב חדל ממאמציו לקרבו ולהחזירו הביתה.

היו זמנים שגם יהודים שומרי תורה ומצוות שיחקו את המשחק כאילו יש כאן שני צדדים שווים ושתי השקפות-עולם לגיטימיות. זו גישה מופרכת לגמרי בתפיסתו של יהודי מאמין. האם יעלה על הדעת להשוות את האמונה בבורא עולם להשקפה ש'לית דין ולית דיין', חס' ושלום?! האם יהודי המאמין במעמד הר-סיני יכול לתת לגייטימציה לדעה הכופרת בברית-נצח זו והשוללת את המושג 'עם-סגולה'?

יהיו שיטענו כי זו גישה מתנשאת, השוללת

מראש את העמדה האחרת והמתיימרת להחזיק מונופול על האמת. אבל מה לעשות, זו אמונתנו. אנו משכימים בבוקר, מתעטפים בטלית ומתעטרים בתפילין לא מפני שזו אפשרות אחת מני רבות, אלא משום שאנו מאמינים באמונה שלמה כי זו האמת ואין בלתה. דורות של יהודים מסרו את נפשם למען יהדותם, כי היה ברור להם שאין חיים בלי האמונה היהודית.

האמת הזאת צריכה לבוא לידי ביטוי ברור. לא מתוך שחצנות, לא מתוך זלזול באנשים אחרים, לא מתוך העלבת הזולת — אבל מתוך הכרה פנימית עמוקה. אפשר בהחלט למצוא מעלות בכל אדם, ואפשר גם ללמוד מכל אדם (כמאמר המשנה: "אזיהו חכם, הלומד מכל אדם"), אבל הביטחון המוחלט שלנו באמת היהודית אינו כפוף למשחקי שוויון ולניסיונות למצוא-חן בעיני מישהו.

להיפגש ולקרב

זה למעשה הרעיון הטמון בארבעת המינים שנברך עליהם בחג-הסוכות. אמנם אנו מחבקים גם את הערבה, המסמלת את היהודים הפשוטים, שאין בהם לא תורה ולא מעשים טובים, אבל אסור לשכוח שהמודל האידיאלי הוא האתרוג ולא הערבה. להפך, השאיפה היא לרומם את ה'ערבה' ולקרבה אל ה'אתרוג'.

ברור אפוא שגם הכעס על הגירוש הדורסני אינו צריך למנוע מאיתנו את המאמץ לקרב את אחינו לעולם הערכים והאמונה היהודית. הלוואי שנגלה אותו ביטחון ודבקות באמת כפי שהפגיני מי שדחפו את מעשה הגירוש והעקירה. דווקא המציאות שנוצרה מחייבת לפתח בימות הידברות ומפגשים שבהן יוכלו המוני בית-ישראל להכיר את היהדות, לטעום את אורה ולהיחשף לעוצמותיה.

זו המשמעות העמוקה של אחדות-ישראל, שכל ארבעת הסוגים שבעם-ישראל נעשים 'אגודה אחת' לקיום מצוות ה', וכך הם זוכים ל'ברכנו' אבינו כולנו כאחד, ברכת הגאולה האמיתית והשלמה.

יש חדש

שמחה בסוכות

צעירי-חב"ד נערכים לקראת חג-הסוכות. מאות סוכות ניידות יסובבו א"ה בחצרות הערים והיישובים, ויזכו את המוני בית-ישראל במצוות החג. במרכזי הערים מציבים בתי-חב"ד את 'סוכות האחוה', שיאפשרו לציבור לקיים את מצוות הסוכות וארבעת המינים. חסידי חב"ד יזכו במצוות החג את כוחות הביטחון ואת השוהים במרכזים רפואיים, בבתי-אבות, ואף בבתי-כלא. בלילות חול-המועד יהיו א"ה עצרות גדולות של שמחת בית-השואבה. הציבור מוזמן.

חוגגים בחברון

היישוב היהודי בחברון מצפה לעליית המוני בית-ישראל לחברון בימי חול-המועד סוכות. בימים רביעי וחמישי תהיה מערת-המכפלה פתוחה כולה, לרבות אולם יצחק, כל היום. ביום חמישי בשעה 1 אחה"צ יהיה אירוע מרכזי עם מיטב אמני הזמר החסידי. כל האירועים, הדרכים והסיוורים מתואמים עם כוחות הביטחון ומאובטחים על-ידם. הסעות מכל רחבי הארץ. לפרטים 054-7770769.

לראות בגדול

הגיע משלוח מיוחד של זכוכית מגדלת מקצועית. שימושית מאוד לבדיקת אתרוג ולולב, וכמו-כן לעבודתם של סופרים, מגיחים וכדומה. הזכוכית מסוג Triplet 18X10 מ"מ. הכמות מוגבלת. טל' 054-7770769.

אלבום התפילות

הופיע במעגל השנה — אוסף תפילות למועדי ישראל, על-פי נוסח האר"ז ל. קדוש לסוכות, סדר הושענות, הדלקת נרות חנוכה ועוד. כל תפילה בדף נפרד, מצופה למיניציה, וכן מכונסות בתקייה נאה. טל' 08-8587636.

זמני השבוע

ירושלים ת"א	חיפה	באר-שבע	אילת	נירווק
5:56	4:51	4:50	4:38	4:47
5:56	5:45	5:46	5:44	5:46
פקס': 03-9606169				
אינטרנט: www.chabad.org.il				
דואר אלקטרוני: chabad@chabad.org.il				
נדפס בדפוס יד-החמישה כפר-חב"ד, טל' 03-9600280				
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות				
נא לשמור על קדושת הגיליון				

לחבר שמים וארץ

הוא דיבר גם אל הארץ, וישעיהו, שכנביא שימש מוכיח, עורר את בני-ישראל להתעלות מלמטה למעלה, ולכן דיבר גם לשמים.

תורה ועסק

גם בעבודת ה' שלנו יש בחינת 'שמים' ובחינת 'ארץ'. יושבי אוהל, השרויים בעולמה של תורה, הם בדרגת 'שמים'. בעלי-עסק, שמקדישים את עיקר זמנם לענייני העולם, הם בבחינת 'ארץ'. כל אחד ואחד מבני שתי הקבוצות הללו חייב לדעת שעליו להתחבר גם עם הדרגה השנייה.

על יושבי אוהל לזכור ש"כל האומר אין לי אלא תורה, אפילו תורה אין לו", והם חייבים להתעסק גם בקיום המצוות. ואילו בעלי-עסק צריכים לזכור שהם חייבים להיות קשורים לתורה, ללמוד תורה בכל יום, לפחות פרק אחד שחרית ופרק אחד ערבית. ההבדל ביניהם הוא בשאלה מהו עיקר עניינם, ובמה עליהם להדר יותר, אבל ודאי שאצל שניהם חייבים להיות שני הקווים.

(לקוטי שיחות כרך ה, עמ' 415)

שגופו הגשמי לא הפריע כלל לגילוי האלוהי, אלא להפך, הוא היה כלי לאלוקות, "שכינה מדברת מתוך גרונו".

לעומתו, ישעיהו, כשאר הנביאים, אמנם רואה דברים עליונים, אבל בכל-זאת הגילוי האלוהי אינו דבר טבעי לו, מכיוון שמגבלות הבריאה מסתירות את האמת האלוהית. לכן כשהוא מדבר על השמים הוא אומר "שמעו שמים", שכן עולם האצילות רחוק ממנו.

התכלית כחיבור

על-פי כל זה יש להבין מדוע היה משה רבנו צריך לדבר על ענייני הארץ, ובמקביל דיבר ישעיהו על השמים. לכאורה היה משה רבנו צריך לדבר רק אל עולם האצילות, הקרוב אליו, ואילו ישעיהו הנביא היה צריך לדבר אל הארץ, הקרובה אליו.

אלא התכלית היא שעולם האצילות יאיר ויקרין למטה, לעולמות של הנבראים, ואילו העולמות הנחותים יחתרו לעלות אל עולם האצילות. משה רבנו עניינו להוריד את ההתגלויות האלוהיות למעלה למטה, ולכן

שה רבנו פתח את שירת האזינו במילים "האזינו השמים... ותשמעו הארץ". ישעיהו הנביא השתמש גם-כן במשפט דומה, אבל הפוך: "שמעו שמים והאזינו ארץ". חז"ל מסבירים שהביטוי 'האזין' נוגע לדבר קרוב, ואילו 'לשמעו' אמור על דבר רחוק. משה היה קרוב לשמים, ולכן אמר "האזינו השמים", ואילו ישעיהו היה קרוב לארץ, ולכן אמר "האזינו ארץ".

תורת החסידות מסבירה, ש'שמים' מכוון לעולם האצילות, שבו המציאות האחת והיחידה היא המציאות האלוהית, והכול נראה מבעד למשקפיים האלוהיים הטהורים. לעומת זאת, 'ארץ' מכוון לעולמות שהם חלק מהבריאה, ובהם יש תחושת המציאות העצמית של הברואים.

נשמה דאצילות

משה רבנו היה 'נשמה של עולם האצילות'. גם בהיותו כאן, בעולם הזה, היה למעשה בדרגה של עולם האצילות. לכן, כפי שמבאר הרמב"ם, לא נזקק משה להתנתק מגשמיותו בעת קבלת הנבואה, כשאר הנביאים, מכיוון

מן המעייין

נושא השבוע: חג-הסוכות

אמרת השבוע

כלים שבורים

שנה אחת, בליל חג-הסוכות, עמד רבי אברהם מטריסק זמן רב בפתח הסוכה ולא נכנס פנימה. כשעברו הדקות והציבור כולו ממתין לכניסת הצדיק לסוכה, העז מישוהו לשאלו לפשר הדבר. נענה רבי אברהם:

"בבואי אל הסוכה עלה במחשבתי, שבתפילת הימים הנוראים אמרנו שהאדם 'משול כחרס הנשבר'. אם-כן, איך מותר לי להיכנס לסוכה, והלאו על-פי הדין אסור להכניס כלי-חרס לסוכה.

"לאחר מחשבה מצאתי תשובה לשאלה – חז"ל אומרים שכלי-חרס אין להם תקנה אלא שבידה. נשכור אפוא את ליבנו לפני הקב"ה, ו'לב נשבר ונדכא אלוקים לא תבוה', וכך נוכל להיכנס לסוכה."

ובלבד לשבת בסוכה

רבי פישל מסטריקוב היה יושב בסוכה אפילו בשעה שירדו בה גשמים. שאלוהו, הרי נאמר בשולחן ערוך: "ירדו גשמים, הרי זה ייכנס לתוך הבית", ועל זה מוסיף הרמ"א בהגותו: "וכל הפטור מן הסוכה ואינו יוצא משם, אינו מקבל עליו שכר ואינו אלא הדיוט". השיב להם: "מוטב שאהיה הדיוט ובלבד שאשב בסוכה".

איפה הצער

הטעם שאם ירדו גשמים פטור מן הסוכה, לפי שהוא נקרא מצטער; אבל אם יהודי מצטער יותר מזה שאין הוא יכול לשבת בסוכה, ממילא הוא חייב לשבת בה.

(בית יעקב)

מי מסוגל להצטער

רבי מנחם-מנדל מקוצק היה יושב בסוכה אפילו בשעה שירדו בה גשמים. הוא היה אומר: יהודי המסוגל להרגיש בסוכה את הגשם ואף להצטער מזה, באמת אינו ראוי לשבת בה...

החיים ארעיים

"בסוכות תשבו שבעת ימים". כשם שהסוכה היא דירת עראי, כך יש לראות את כללות חיי האדם בעולם הזה, שהרי ירידת הנשמה למטה היא לזמן קצוב ומוגבל בלבד. "שבעת ימים" רומז גם-כן לשבע המידות, שאותן צריך האדם לברר ולזכך בשבעים שנות חייו.

(ספר המאמרים קונטרסים)

הצטיידות לכל השנה

המגיד מטריסק היה אומר כי בימים הנוראים, ראש-השנה ויום-הכיפורים, הוא מכין לו יראת-שמים לשנה שלמה; ובימי חג-הסוכות, העשירים במצוות, הנעשות בחיבה ובאהבה, הוא מכין לו אהבת השם לשנה שלמה.

אורות בהתיישבות

מסגולות מצוות הסוכה, שבה נמשכים 'אורות מקיפים'. משמעות 'תשבו' היא, שעל-ידי הישיבה בסוכה ממשכים את האורות המקיפים בפנימיות, כשהם נקלטים ב'התיישבות'.

(ספר המאמרים תש"ג)

הסוכה המנצחת

קייב, אוקראינה. ערב חג הסוכות תרע"ו, בדיוק לפני תשעים שנה. מושל מחוז קייב באותם ימים היה הגנרל דרנטלן, שהיה ממוצא גרמני ושונא-ישראל.

זמן-מה לפני חג-הסוכות חיפש הגנרל דרך להציק ליהודים המתגוררים במחוזו. הוא ידע כי בחג-הסוכות היהודים נוהגים לשבת ולסעוד בסוכות שהקימו בחצרות בתיהם. לאחר מחשבה ממושכת והתייעצות עם חבר מרעיו הגה רעיון מרושע.

כשבוע לפני חג פרסם הגנרל פקודה האוסרת להקים סוכות על אדמת קייב והמחוז. הנימוק הרשמי לכך היה – חשש מדליקות. ללשון הפקודה צורף איום ב"עונשים חמורים" שיינקטו כנגד מפיריה. איכרי הסביבה אף נצטוו, בצו נפרד, שלא להכניס עצים וסכך לקייב בעת הקרובה.

העיר קייב הייתה כמרחק. הנשמע כדבר הזה! לבטל מעם-ישראל את מצוות סוכה?

עוד באותו היום התארגנה משלחת שתדלנים נכבדה, שבה העשירי ברודסקי, העסקן זלוטופולסקי ועורך-הדין קופרניק. השלושה ביקשו פגישה דחופה עם מושל המחוז. אולם הגנרל דרנטלן, שניחש את מטרת הפגישה הדחופה, סירב לקבלם ודחה אותם בקש.

ההתמרמרות הייתה גדולה. הדעה הרווחת הייתה שאסור להיכנע לגזרה זו. אך גם להפר אותה אי-אפשר. סוכות אי-אפשר להקים בחדרי חדרים ולהסתיר מעין רואים. שוחרי העיר הגבירו את פיקוחם, וכל פעולה שנחשדה בעיניהם כהכנה להקמת סוכות, סיכלה מיד.

עשירי קייב ונכבדיה היהודים התאספו לטכס עצה. לפתע הבריק רעיון מקורי במוחו של אחד המשתתפים, מנהל חברת הספנות המקומית, מרגולין שמו. "הרבה אויות שטות על נהר הדנייפר", אמר. "על סיפונה של אחת האניות נקים סוכה גדולה, ותושבי העיר יזמנו לסעוד בה את סעודותיהם!"

עורך-הדין קופרניק חיווה את דעתו כי בהתחכמות זו לא יהיה משום הפרה של פקודת המושל, שכן הוא אסר להקים סוכות על אדמת קייב והמחוז, אך לא על המים. ההבדל בין שתי הפעולות אף הגיוני ומונוק היטב, שכן סיבת האיסור – החשש מהתפרצות דליקות – איננה קיימת על המים.

לרדת ולפעול

גם לאחר שיהודי הגיע להכרה שאין הוא יכול להסתפק בלימוד התורה ובקיום המצוות שלו, אלא מחובתו לפעול גם עם יהודי שני, עדיין יש מקום לטענה: מדוע עליו לרדת ולפעול דווקא עם אנשים פשוטים, שאינם בערכו כלל? הוא מוכן לקרב יהודי שני וללמדו תורה, אבל שיהיה זה יהודי הקרוב לדרגתו. מדוע אדם נעלה כמותו חייב לרדת למטה כל-כך, ולפעול בקרב אנשים פשוטים ממש?

בשיחותיו עסק הרבי מליובאוויטש רבות בטענה זו, והוכיח ממקומות רבים את אפסותה. אחת הדוגמאות הידועות היא מארבעת המינים. יבוא ה'אתרוג' ויטען שהוא מוכן לרדת מדרגתו הנעלית ולפעול עם יהודים הנמצאים בדרגה נחותה ממנו, אבל לכל הפחות שיהיה בדרגת 'לולב' או 'הדס'. מדוע הוא חייב להתעסק גם עם ה'ערבה', אותם יהודים שאין בהם לא תורה ולא מעשים טובים? אומרת לו התורה, שבלא הערבה אי-אפשר לקיים את מצוות ה', ודווקא כאשר הוא מתחבר עם הערבה, ועד לאחדות שבבחינת 'אגודה אחת', הוא יכול לקיים את המצווה.

מעלת היהודים הפשוטים

באחת משיחותיו (לקוטי שיחות כרך כב, עמ' 134) מוסיף הרבי, שדווקא אצל הערבה מתגלית מעלה מיוחדת שאינה ניכרת בגלוי באתרוג, בלולב ובהדס. בשלושת הסוגים האחרונים יש מעלות גלויות, שהייבות לבוא לידי ביטוי בפועל. וכפתגם הידוע: "גנב אינו מי שיכול לגנוב, אלא מי שגונב בפועל. למדן אינו מי שיכול ללמוד, אלא מי שלומד בפועל". וכך, מעלותיהם של ה'אתרוג', ה'לולב' וה'הדס' תלויות בכך שהן קיימות בפועל – לימוד תורה בפועל וקיום מעשים טובים בפועל. לעומת זאת, מעלתה של ה'ערבה' אינה תלויה בשום דבר, אלא בעצם היותו יהודי.

נמצא אפוא שדווקא אצל ה'ערבה', אצל היהודים הפשוטים שאין בהם מעלות מיוחדות, מאירה המעלה הגדולה והנפלאה ביותר – עצם המהות היהודית. ובלשונו של הרבי: "מאחר שהפשיטות של האנשים הפשוטים (דווקא) קשורה עם פשיטות העצמות [=הפשיטות של עצמותו ומהותו יתברך], נמצא שדווקא על-ידי שמתקשרים עם האנשים הפשוטים, מתקשרים עם פשיטות העצמות".

זאת ועוד: "כאשר מדובר בקירובו של איש פשוט, אין להציב תנאים – תחילה למד תורה, קיים מעשים טובים, ואפילו לא התנאי שקודם-כול ירגיש את עצמו כיהודי. מאחר שהוא מזרע ישראל, צריכים קודם-כול להתקשר עמו – מצד אהבת-ישראל, מאחר שהוא יהודי".

אין לחסוך מאמץ

אם הבעש"ט מצא לנכון להשקיע כוחות וזמן בקירובם של יהודים פשוטים, על-אחת-כמה-וכמה אנחנו: "על זה באה ההוראה מהנהגתו של הבעש"ט, שהדגיש את מעלתו של כל אחד ואחד מישראל, יהיה מי שיהיה... ולכן התייחס אליו בתכלית הקירוב והאהבה, ולא עוד אלא שעזב את מקומו ועירו, את בית-הכנסת ובית-המדרש שלו, כדי לפגוש אותם יהודים פשוטים, שעוסקים בענייני 'שדה'".

"ובאופן כזה צריכה להיות העבודה של הפצת המעיינות חוצה – יש להכיר במעלתו של כל אחד ואחד מישראל, יהיה מי שיהיה, גם אם בגלוי הוא נמצא במקום ובדרגה של 'חוצה'. ולכן אין לחסוך כל מאמץ כדי לקרבו ליהדות, תורה ומצוותיה, עד למעיינות של תורת החסידות" (התוועדות תשמ"ה כרך ה, עמ' 2873).

שנה אחת, בחודש ניסן, דיבר הרבי על ההוראה שיש להפיק מחדש זה, שבו נגאלו בני-ישראל ממצרים ודילגו בבת-אחת ממ"ט שערי טומאה אל החירות האלוקית. "יהודי יכול לטעון: מכיוון שמדברים על יהודים פשוטים ביותר, מה כבר התועלת שבפעולה זו, כאשר אי-אפשר לדבר עמם בעניינים נעלים יותר?...! המענה לזה: חודש ניסן מלמדנו שגם כאשר יהודי נמצא במעמד ומצב ירוד ביותר, יכולה להיות אצלו תנועה של דילוג וקפיצה" (התוועדות תשמ"ה כרך ג, עמ' 1880).

משתתפי האספה התלהבו מהרעיון והחליטו לשמור עליו בסוד גמור, כדי שלא ידלוף ויגיע לאוזני הגנרל, אשר ללא-ספק יעשה הכול להכשילו. יומיים לפני חג הוכשר מקום על

תושבי העיר.

הסוכות הוקמו בהידור רב וברוב פאר. צוות האנייה הכשיר את המטבח, והוכן מזון בשפע לכל האורחים הצפויים להגיע. מרגולין הודיע כי הסעודות יוגשו חיים אין-כסף לכל מי שיבוא לקיים את מצוות החג.

התחכמותם של יהודי קייב נשמרה בסוד עד ערב חג ממש. אר-אז נפוצה השמועה על הסוכות השטות, שהוקמו על אחת האניות. יהודי העיר הזמנו בהמוניהם לבוא בערב אל הנהר ולקיים את מצוות הישיבה בסוכה.

שעות אחדות לפני חג גילו שוטרי קייב את האנויה עם הסוכות שעליה. השוטרים שפשפו את עיניהם בתדמחה והיו חסרי-אונים. ההוראות שבידיהם לא נגעו לנעשה על מי הדנייפר. גם לא הייתה להם על עילה להורות על פירוק הסוכות, שהרי שום סכנת דליקה לא נשקפה מהן.

מפקד המשטרה אפרץ אל המושל ודיווח לו על ההתפתחות המפתיעה, שאיש מהם לא חזה אותה מראש. הגנרל דרנטלן התקשה להאמין למשמע אוזניו, וביקש לראות במו-עיניו את הסוכות שהוקמו על הנהר.

הערב ירד והמוני יהודי קייב החלו לזרום לעבר נהר הדנייפר, כדי לקיים את המצווה ולחוג את החג כדת וכדין. בתוך הסוכות נערכו הסעודות בשמחה יתרה.

לפתע עבר הקול בשתי הסוכות – "דרנטלן בא". הגנרל לא ידע את נפשו מרוב חימה. הוא איים לשלוח את הנוכחים לערבות סיביר.

באותו רגע התרומם רב העיר מלוא קומתו וביקש את רשות הדיבור. "אדוני הגנרל, המושל הנכבד!", פתח הרב ואמר. "יהיה ברור לו, כי אין דבר המסוגל להעביר את היהודים על דתם. בכל העולם כולו לא נמצא הכוח לעקור מליבנו את מצוות התורה שקיבלנו מבורא העולם לפני אלפי שנים. תורתנו הקדושה מורה לנו לשבת בסוכה, ועל-אף היותנו בגלות קרוב לאלפיים שנה, לא נטשנו ולא ניטוש את הוראותיה".

המושל שמע את דברי הרב בתשומת-לב. בגמר דבריו הנרגשים הושיט המושל את ידו ולחץ את ידו של הרב. לאחר מכן עזב את המקום, ועמו כל השוטרים שנלוו אליו.

אותו חג סוכות נחוג על-ידי יהודי קייב בשמחה יתרה. הם חגגו את חג-הסוכות וחגגו גם את ניצחונם המתוק על מי שביקשו לעקור מהם את המצווה ונכשלו כישלון חרוץ.

מאותו יום נהפך ליבו של המושל לטובה והוא חדל מהלציק ליהודים. גם גזרות אחרות שהטיל עליהם בעבר, ביטל.

האושפיזין שפתחו לבבות

לדברי מיכל, מכל קצות תבל. בעוד שבועות אחדים יעלה הסרט על המרקעים בארה"ב.

אבל את ההישג העיקרי רואים בני-הזוג רנד במסרים שחללו. "הגיעו אלינו מאות סיפורים על אנשים שחזרתם בתשובה יצרה קרע בינם ובין משפחתם, ובעקבות הצפייה ב'אושפיזין' חזר השלום לשרור במשפחה. חברים מהעבר ומכרים לא-דתיים בהווה מודים בפה מלא כי מבטם על חיי הדתיים והחרדים השתנה מאוד לטובה", אומר שולי.

בין דמות למציאות

ויש גם תגובות מהציבור החרדי עצמו. "אנחנו גרים בשכונת גאולה בירושלים ופוגשים אנשים מכל גוני הקשת החרדית", מספרת מיכל. "רבים ניגשים ואומרים, 'יישר כוח, קידשתם שם שמים'. אחרים אומרים בפשטות 'תודה'. יש גם כאלה שבתמימות אופיינית מערבים לגמרי בינינו ובין הדמויות בסרט, ומשוכנעים שבעלי הוא משה בלגה ואני מלי. יש שאף מתעניינים בשלום הילד נחמן... אנחנו כמובן מקבלים זאת ברוח טובה".

רנד: "הבנתי שצריך לנהל דיאלוג"

והוא הניח שהפקרתי את הסוכה הישנה. מכיוון שרצה לעזור לחבר, שלא הייתה לו סוכה, לקח אותה בעבורו. אחרי יומיים בא אליי אותו בחור ואמר: 'אחי, אתה לא כועס עליי? אל תשאל מה קרה לי בגלל שלקחתי לך את הסוכה; באו אליי שני אנשים ונכנסו לסוכה, נטפלו אליי ומיררו לי את החיים".

איחוי הקרע

רוב השחקנים ב'אושפיזין' הם שחקנים בעלי-תשובה או יהודים חרדים שמעולם לא שיחקו. התוצאה אוטנטית מאוד – לעיתים מצחיקה לעיתים מרגשת עד דמעות. מספר הצופים ורוכשי התקליטורים מלמד על הצלחה אדירה. תגובות חמות מגיעות,

ת ראש-השנה האחרון עשה שולי רנד באומן, כפי שעשה בעשר השנים האחרונות, מאז נעשה חסיד ברסלב. אבל השנה שב משם עם חוויה מיוחדת: רבים הצהירו לפניו כי הוא – וליתר דיוק, דמותו בסרט 'אושפיזין' – הסיבה לבואם. "הדרך מהדירה למקווה ומהמקווה לבית-המדרש ארכה לפעמים יותר משעה. כל אחד רצה להגיד רק 'משהו קטן'. היה רגע שכבר שקלתי להעמיד פנים שאני בתענית-דיבור", הוא אומר בחיך.

שולי (43), שלום-יוסף במקור, נולד למשפחה שומרת-מצוות מבני-ברק. בנעוריו נטש את דרך התורה ופנה לקריירה מוצלחת של שחקן. הצופים אהבו אותו, המבקרים קשרו לו כתר. אחר-כך התחתן עם מיכל, שגדלה ב"בית חילוני, אבל מרוקני, שהייתה בו נוכחות של הקב"ה", כלשונה. ואז חזרו יחדיו לחיי תורה ומצוות, ושולי פנה לשיבה והתנתק לגמרי מעולם המשחק.

סיפור אמיתי

לשולי ולרעייתו שישה ילדים. החמישי שבהם, ישראל, בן החמש וחצי, נולד עם תסמונת דאון. "הוא היה מאושפז זמן רב ואנחנו היינו לצידו. הייתה שם תופעה מדהימה: חרדים יושבים עם לא-דתיים, מתוך אחדות, התעניינות, אהבה, דאגה. הבנתי שצריך לנהל דיאלוג, לפתוח את הלב ולהוריד את מפלס השנאה והניכור, בעיקר כלפי החרדים", הוא אומר.

בעצת רבותיו, החליט לחזור לעולם המשחק, אבל הפעם כשליחות. התסריט של 'אושפיזין' נולד מתוך מקרה אמיתי. "פעם אחת הנחנו את הסוכה שלנו ליד משרד השיבה, כי לא היה לנו איפה לשים אותה. ואז מישהו ראה אותי קונה לחות-עץ חדשים לסוכה,

"גפן מבטחים"
גם לך מגיע את קרן הפנסיה "מבטחים" – הקרן הטובה בישראל עם הרחבה מלאה לאובדן כושר עבודה!
ביטוחי דירות ומשכנתא
בטוחי דירות ומשכנתא
קבוצת גפן – המבטחת המורשת של הציבור הדתי
1800-39-33-39

ספר שמוכרחים לקרוא

נשמה עם עצמה
סיפורם המרתק של בני-ישיבה, היוצאים למסע-רוחני בחיפוש דרך רוחנית בעבודת ה'. במהלך המסע הם מתלבטים בשאלות קשות ומגלים עולמות קסומים.
נשמה עם עצמה
בן-ישיבה מסע רוחני רב-שלטות

ספר מסעיר, מחדש ומעורר מחשבה
מאת מנחם ברוד
הפצה: 'יודאיקה', 03-9606120

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

סוכה בגינה

שאלה: האם יש בעיה הלכתית בהקמת סוכה בגינה או במדשאה?

תשובה: בשבת וביום-טוב אסורה מן התורה ההשקיה בגינה. יש הפעולה זו משום מלאכת 'זורע' – בהביאה תועלת לגידול הצמחייה, ומשום מלאכת 'חורש' – שמרככת את הקרקע.

בעיה זו קיימת בכל פעם שאוכלים או שותים בשבת ובחג בגינה, סמוך לדשא או לצמחייה. כל-שכן כשבונים במקום זה סוכה, ועומדים לאכול שם את כל סעודות החג. למעשה, בלתי-אפשרי להיזהר שלא יישפכו מים או משקאות אחרים על הקרקע, ובמיוחד כשיש בסוכה ילדים ואורחים.

אף שהשוּפך את המים אין לו כל כוונה להשקות, הרי זה בגדר 'פסיק רישיה ולא ימות' (=כאדם החותך את ראש

הבהמה, וטוען שאינו מתכוון להורגה), שנחשב כאילו כיוון למלאכה, מכיוון שהמלאכה הנעשית היא תוצאה והאית של מעשיו.

על-כן כתבו הפוסקים, שטוב יעשה אדם אם לא יאכל כלל בגינה בשבת ובחג, אלא-אם-כן הוא מסוגל להקפיד (עליו ועל כל המשתתפים בסעודה) שלא ייטלו ידיים אלא לתוך כלי, ושלא ישפכו את שיירי הכוסות על הקרקע. כמו-כן יש להיזהר מגרעיני פירות וירקות, שעצם השלכתם בגינה עלולה להיות בבחינת זריעה.

אם חייבים לבנות את הסוכה על הדשא, יש לכסות את השטח המשמש לאכילה ביריעה כגון 'בד פלריג' (המונע נזק לדשא שמתחתיו, ונמכר בחנויות למוצרי חקלאות וגינון), כך שהמים הנשפכים לא יגיעו לצמחים, ובתנאי שאין שם שיפוע הגורם להשקיה בקצה היריעה.

מקורות: מו"ק ב.ב. טושו"ע ורמ"א ס"י שלו ס"ג, נוי"כ ושו"ע אדמו"ר הזקן שם ס"ט. קצות השלחן ס"י קמ"ב ס"ד. שמירת שבת כהלכתה כ"ז ס"ה ובהערות.

מעשירים את השבת עם "שולחן שבת"

שולחן השבת שלכם יראה אחרת עם הסדרה המופלאה

על כל פרשה שלוש-עשרה שיחות ורעיונות, עשירים וקולעים, בעלי מסר ומוסר-השכל, בשפה שווה לכל נפש. מעובדים מאוצר שיחותיו של הרבי מליובאוויטש, המאיר את פרשיות התורה ואת מועדי ישראל באור מקורי ומיוחד

להשיג בחנויות הספרים המובחרות. להזמנות בכרטיס אשראי (ולא תוספת דמי משלוח): **'יודאיקה', 1-700-704120**

